

דער מרה שטורהָןיך

ב. עפלוּבָּיִם

מיין פֶּלה האם חתונת...

(היגמָא רַעֲשָׁקָע).

מיו פלה האט חתונה...
(הטאטראעסקע).

פְּסַלְמָן כִּי יְהִי רְחֵלָה
בְּעַשְׁתְּלוּגְנוּגָן, אֶיךָ הַאֲפָר
נָאֵר נִשְׁתַּחֲוֵד בְּעַיוּזָן אַבְגָּעֵפָעָן, רַפְּאַפָּרָט
סְפִין אַלְפָעָן ... הָא הָא, מַעַן קְלִינְנָט
שְׂיוֹן, מַעַן רְוֹעָט שְׂיוֹן צָום טְעַלְעַטָּן.
וּעֲרָרְעָט? בְּרָאנְעָט? גַּוְטָם טְאַרְגָּעָן,
גַּוְטָם וְאַתָּה, שְׁלוֹם-עַלְכָּסָן, גַּוְטָם? גַּעַן-
וּגְדוֹן? וְעַזְן וְעַהֲעַן מְרָרָן? ? פְּאַרְנָאַטָּן,
קְוּם בעשטייטט, אֶיךָ הַאֲפָר דִּיר עַפְעָם
צָו דְּרַעְצָהְלָעָן ...

טוֹרָאַכְט אַירָן, וְאָסָהָט וְסִיר אַוְיָנָם
צָו דְּרַעְצָהְלָעָן, אַירָאַי הַאֲטָן וְזַר שְׂיוֹן
רְעֵר טְאַטְעָן אַיְהָרָעָר אַיבְּעַרְגָּעַפְעַטָּן
אוֹן עַר אַיְן שְׂיוֹן אַיְנְשְׁטַוְינָן, קַיְנוֹן אַנְ-
רְעֵר וְאַרְקָן טִיר אַיְתָה וְגַעַן אַקְלָוָן
נִישְׁתַּחַטְעָן.

בְּעַפְרָמִיט זַרָּן אַבְּסַלְמָן פָּוֹן טְיִנְעָן
גַּעַשְׁתְּמַטְזָן בָּנָן אֶיךָ גַּעַלְאַטְעָן אַוְיָק אַ
בעשטייטטַעַן אַרְטָן זַרָּן צָו בְּעַנְעַנְגָּעָן
טִיט טִין פְּלָה, בְּרָאנְעָט.

וְיַהְיֵה עַפְעָם צָו דְּרַעְצָהְלָעָן, אֶיךָ
הַאֲפָר אַוְיָרָן פָּאַר אַיְהָרָעָר נְעַטָּן
טַאַקְיָן וְעַגְעָן דִּי נְמַעַע בעשטיילְגָּוָן.

אַט אַיְן? ? טַאַקְיָן, ? ? שִׁינְטָט אַוְיָן
פְּאַהָרָט אַוְזָקָן ? ? שָׁנְכָן אַחַילָע,
פָּגָנים רְמִיזָן וְעַרְטָן נִיט סְיָרָן
וְאַוְרָהָן? ? ? נִטְפָּרָעָט קַיְנוֹן שְׁאלָה
וְאָסָם אַיְן דָּעַן אַנְגָּמְזָרְשָׁיְרָן ?

פְּעַהְלָעָן נִיט קַיְנוֹן פְּאַרְבִּין, אֶיךָ הַאֲפָר
וְיַיְזְוִיכָן עַפְנְדָעָן אַיְן בְּעַונְדְּרָעָר פָּעָן
קְעַלְעָר אַוְן אַיְן מִינְגְּטָעָן פָּוֹן בְּעַם אַוְן
אַפְּקָעְרוֹבָט, קְוּהָל אַיךָ וְקָרָאָב אַבָּאַבָּיָן
סְעַל מִיט דִי בְּרִיעָמָה ...

מִיר הַאֲפָעָן זַרָּן לְיַעַב נְהַעַת אַיְהָר
פְּיִיעָר-פְּיִינָף, פָּאַר דְּרָעָר צִיְּתָן הַאֲבָר אַיךָ
קְיִעלָר דְּעַרְגְּנִירִיכָט, בְּעַקְוּמָן אַיְן פָּאַסָּם
טַעַן בְּעַמְעָר פְּאַרְזִין צְוִימָטָעָן, פְּיִעלָל מַאלָל
הַאֲבָר אַיךָ שְׂיוֹן גַּעַתְאַכְטָן: סְפָאַיָּן אַוְרָאיָן
נִישְׁתַּחַטְעָן מִין מֻול, נִאָר אַיְהָרָס ...

אַיךָ הַאֲבָר זַרָּן גַּעַלְוִיְּבָט, וְיַיְדָם
וְיִכְּעַרְשָׁעָן קוֹנְדָעָן, פָּוֹן קַיְנוֹן פְּרַאַטְעָסָט
הַאֲטָט שְׂיוֹן קַיְנוֹן רְעַרְעָר נִישְׁתַּחַטְעָן
וְיַיְן יִעְגְּנָן פְּלָעָטָן טִיר אַבְּוֹיְרָטָן אַיְוֹפָן
נִאָס אַיְן דִי נְרַעְסָטָן פְּרַעְסָטָן, יִעְרָעָט
עַמְלִיכָעָן שְׁעה פְּלָעָטָן וְיַיְסָרְקָעָן
גַּעַן אַיְן קַאַגְּטָאָר אַרְיָין אַוְן פְּקָרְרָהָעָן
אַיְן אַרְזָוּעָן אַיְן וּוּמְסָעָן, אַם

הדי יונדיישע ארכיבייטער אין פאריז |

פין אגוזר קארעספאנדענט

איהם נעליגען דארט אין רומלאנד.
די "רעאנציגע" פערטיעט ויך, אין
וין הארצען און ער געהט זיך נהי.
טען און וועג ערינ, עם ציהט אידט
קײַן אטעריקא ער איז זיכער — ווען
אָהֶלְוָה ער זאגט איך דעם נענענטהיל
— אָוּ דארט אָן אטעריקא ווארט אויַך
אָהֶלְוָה דאס ניליך, אָן אוֹבֵט ניט אָן
אוֹיךְ רעכט. ווּט ער פֿן דאס נִי
נעהטען דעם וואנדער-שטעקען, אָבָּאָר
אָפָּרְיוּץ פְּלִיבָּעָן, דאס ניט.
דערטָאָר אָוּ דָאָרָם יְוִינְישׁ נָעָ
עַלְשָׂאָטְלִיכָּעָ לְעַבְּעָן אָוּ נְמִיסְטִינָ
אָרִים. קְיָמָן טַעֲנְדִּינָם, בְּלִיבְּנָדָרִ
נָעָם קָעָן בַּיְּ אָוְיִינָ אָוְשָׂעְנָדָרָעָן נִטְ
נְעַשְׂפָּעָן וְחַרְעָן. נָאָר סִידָר-אָסְפָּולִ
טְרַעְמָט וְזִיךְרָעָר אַפְּנָשָׁר. דָאָר בְּיַ
סְעָלָעָ וְאָס אַיְוּ שְׂוִין יָאָרָ, אָוּ דָאָר
אָבָּאָרְבָּלִיבְּעָכָּזָ דִּי "שְׂוִירִים", חָאָט
יעַרְעָרָ גַּטְסָטְ פָּאָרְגָּעָט אָן האָטָעָל...
אָהֶלְוָה קְיָמָן סְעַרְמָגָט נִטְ קְיָמָן אַיְגָעָנָ
קוּלְטוּר, קְיָמָן אַיְגָעָנָם סְפִילָ, אַיְגָעָר
אָרִין, דָרָר אַנְדָרָר אָרוּים, אָלְעָן אָוּ
דָאָ אַיְפָּ—דָרָר—וּמִילָּ,
בְּפְרָאָנָקָ.

אָשְׁפָּרָאָק וְאָוּ אָזְוִי וְאָסְ קְוָמָט פָּאָר
בְּיַיְדָרְרָה הַחַלָּה פָּוּ אַנְיִירָרְשָׁאָר
וְעַנְעָן אָהֶלְוָה דִּי עַרְשָׁע אַגְּנְעָטְשָׁטָעָר.
לְיַכְּבָּחָרְטָעָר וְעַהְרָטְבָּיָר אָוּ וְיַסְ
פָּעַרְלִיעָבָטָ ער וְזִיךְ בָּאָלָד אָן דָרָר
סְרָאָגְנִיזְיְוִישָׁעָרְשָׁאָר אָוּ וְאָרְקָטָ אַוְזָק
דִּי יְוִינְישׁ אָוּ וְאָס וְעַנְעָנָ ער
פָּעַרְשָׁעָתָה רַעֲרָן, אָלְעָן מְקָהָרְ רַעְםָ.
פָּעַקְטָ, לְיַעַפְעָ בְּעַקְוּטָ ער צְוַיְהָרְ,
ער לְיַעַנְעָן וְאָזְוִי לְאָמָן—לְעַרְנָעָן לְעַרְנָט
שְׁעַנְעָרְ טְיִינְגָּן פָּוּן וְשָׁאָרְקָעָםְסָ פָּאָלָק
(רָעָן) נָאָר אָזְוִי שְׁטָעָלָטְ ער וְזִיךְ פָּאָר
אָנָן דָרָר הַסְּמָן (פָּרָגְנִיזְיְוִעָן) וְיַעַרְטָ
בָּאָלָד עַנְמָוִישָׁתָ, אָפָּרָגְנִיזְיְוִישָׁקְ אָרָ.
בְּיַטְעָר אָוּ נִטְ אַיְבָּרְגָּן עַרְגָּסָט אָן
הַאָטָט נִטְ סְיִינְטָ דִּי, "פָּוּסָה" דִּזְרָעָרְ.
שְׁטָמָר אַיְנְרוֹק אָנָן אַלְוָא וְזִיךְ אָפְּנִינָ
לְיַבְּרָה, אָוּ דָרָר יְוִינְשָׁר אַרְבִּיטָרָ
בְּלִיבְּכָטָ פָּעַרְשָׁעָטָ. דָאָס אַלְפָן טְרַבְּיָתָ
אָיָהָם ער זָלָחָם נִכְבָּר אַוְעַקְעָהָה.
רָעָן פָּוּן פָּאָרָנוּ.
דִּי עַרְשָׁעָזָקָ, צְוַיְהָרְשָׁאָר
אַרְבִּיטָרָחָפְּטָ וְזִיךְ צְוַיְהָרְ
דָרָר עַרְשָׁעָזָקָ, צְוַיְהָרְשָׁאָר
וְאָוּס אַוְנְגָּטָקָעָן וְזִיךְ צְוַיְהָרְ
וְזִיךְ צְוַיְהָרְ. ער פְּנִילָטָ וְזִיךְ דָרָר
פְּעַרְבָּנְגָּן טְיִיטָן וְאָרְגָּאָלָ, וְאָס ער פָּעָרָ
שְׁתָעָתָ נִטְ ?

בְּיַסְלְעָכְהָיוּ אַפְּכָרָ נִכְטָעָרָטָ ער וְזִיךְ
אָוּס אַוְנְגָּטָקָעָן וְזִיךְ צְוַיְהָרְ אָס צְוַיְהָרְ
וְזִיךְ צְוַיְהָרְ. ער פְּרַלְעָרְגָּן פָּרָגְנִיזְיְוִישָׁ
וְאָס אַדְמָטָ דָאָס אָהֶלְוָה אַיְגָעָנָלְפָן אָז
שְׁעַזְעָטָ קְעָנָן. אַרְצָרָ נִטְ קְעָנָן נָאָר

עַלְמָן וְזִיךְ פָּאָר, אָוּ דָרָר יְוִינְשָׁר
שְׁלָרָ, וְאָס הָאָטָט וְזִיךְ שְׁוֹין אָוּס פָּנְעָל
שְׁרָטָ אָוּ אַנְגָּרְעָרָט אַפְּכָרָ דָרָר
בְּקָמָט פָּוּן אַרְגָּנְגְּוִוָּנָגָן אָטוּ נָאָר צְוַיְהָר

